

фінансовими ресурсами. При її розробці можливі різні варіанти, але для будь-якого з них буде потрібно визначити термін планування, намітити основні фінансові цілі і способи їх досягнення. Не менш важливим є контроль за реалізацією стратегії, що дозволяє оцінювати ефективність діяльності, виявляти відхилення від запланованого результату і коригувати стратегію на наступні періоди.

Інструментом реалізації фінансової стратегії банку служать бюджети, тобто плани проведення банківських операцій (за обсягами, тривалістю, структурою) з урахуванням майбутніх доходів і витрат банку в цілому та його окремих структурних підрозділів. Бюджети формуються з огляду на фактичні значення фінансових показників з орієнтацією на стратегічні цілі та завдання банку у фінансовій сфері. Періодичний контроль за виконанням бюджетів дає можливість виявити відхилення від запланованого сценарію та коригувати план чи стратегію [3].

Отже, ефективно побудована фінансова стратегія банківської установи дозволяє не тільки забезпечити банки фінансовими ресурсами і оптимізувати ризики, але і визначити пакет стратегічних цілей для подальшого ефективного розвитку.

Література:

1. Вовчак О. Фінансова стратегія розвитку банку як передумова ефективності його діяльності./О. Вовчак., Н. Меда//Банківська справа: Науково-практичне видання. – Київ.– 2015.– С. 80-100.
2. Єгоричева С. Інноваційні стратегії банків: сутність та класифікація / С. Єгоричева// Банківська справа. – 2013. – С. 20-67.
3. Дослідження корпоративного управління у банківському сектору України [Електронний ресурс]. – Міжнародна фінансова корпорація, 2011. – Режим доступу : <http://www.ifc.org/ukraine/>.
4. Свящук В.А. Финансовая стратегия коммерческого банка: теоретические основы [Электронный ресурс]/ В.А. Свящук. – Современные научные исследования и инновации. – 2013.–№ 3. – Режим доступа: <http://web.snauka.ru/issues/2013/03/22763>.

ЛІЗИНГ ЯК СПОСІБ ФІНАНСУВАННЯ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ

Дем'янчук М.А.

к.е.н., доцент кафедри економіки та моделювання ринкових відносин

Нагорний В.С.

студент 4 курсу, напряму підготовки «Фінанси і кредит»

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

м. Одеса, Україна

На сучасному етапі розвитку ринкових відносин, кожна організація рано чи пізно приходить до рішення про диверсифікації діяльності, розширення продуктової лінійки, масштабування бізнесу. Тому важливе значення набуває вибір оптимальної структури форм фінансування підприємств. Фінансування підприємств здійснюється за рахунок власних і залучених коштів. Одним з ефективних інструментів фінансування різних операцій з купівлі машин, обладнання та інших товарів, пов'язаних з реалізацією інноваційних проектів, є

лізинг. Його застосовують передусім для швидкого промислового освоєння великих технічних новацій, що вимагає придбання дорогого обладнання. Особливо широкого визнання він набув у зарубіжних країнах за останні 15-20 років. До початку 60-х років лізинг у закордонних країнах в основному торкався роздрібних компаній, що часто орендували свої приміщення. Протягом останніх трьох десятиліть популярність лізингу різко зросла.

Важливість розвитку лізингу в Україні, включаючи формування лізингового ринку, обумовлена насамперед несприятливим станом парку обладнання: значна питома вага морально застарілого обладнання, низька ефективність його використання, немає забезпеченості запасними частинами. Одним з варіантів вирішення цих проблем може бути лізинг, що поєднує всі елементи зовнішньоторговельних, кредитних і інвестиційних операцій.

Аналіз останніх досліджень та публікацій показав, що висвітленню окремих аспектів дослідження розвитку лізингу в Україні було присвячено ряд праць вітчизняних та зарубіжних учених: Н.Л. Безклубна, Н.Н. Внукова, К.В. Кабаніхіна, О.Г. Луб'яницький, Н.П. Логвинова, Б.Л. Луців, В.І. Міщенко, О.В. Ольховиков, С.І. Румянцева, Н.Г. Слав'янська тощо. Однак, незважаючи на значну кількість робіт, присвячених цій проблематиці, визначено лише поодинокі спроби з'ясування впливу лізингових відносин на сектор сучасного бізнесу. Тому метою роботи є дослідження лізингу як способу фінансування сучасного бізнесу.

Відповідно до Закону України «Про фінансовий лізинг» [3], фінансовий лізинг - це вид цивільно-правових відносин, що виникають із договору фінансового лізингу. За договором фінансового лізингу лізингодавець зобов'язується набути у власність річ у продавця (постачальника) відповідно до встановлених лізингоодержувачем специфікацій та умов і передати її у користування лізингоодержувачу на визначений строк не менше одного року за встановлену плату (лізингові платежі). По завершенні строку угоди фінансового лізингу об'єкт лізингу переходить у власність лізингоодержувача або викупується ним за залишковою вартістю.

Лізинг як спосіб фінансування набув популярності завдяки ряду переваг порівняно з іншими формами, але незважаючи на всі свої переваги, лізинг має ряд недоліків та перешкод, які заважають його розвитку в Україні (табл. 1).

На сьогоднішній день ринок лізингових послуг в Україні перебуває на стадії становлення, і очевидним є необхідність збільшення обсягів лізингових операцій, оскільки багато вітчизняних підприємств характеризуються несприятливим станом матеріально-технічної бази. Проте, темп росту лізингового ринку в Україні не відповідає потребам промисловості та економіки в цілому: потреба в лізингу для оновлення основних засобів підприємств країни в 70 разів перевищує реальний обсяг ринку лізингу. На думку багатьох фахівців, гостру потребу в інвестиціях, Україна значною мірою спроможна задовольнити саме завдяки кращому використанню потенціалу ринку лізингових послуг. Лізинг у різних своїх формах міг би стати непоганою альтернативою кредитуванню. Він дозволяє суттєво зменшити стартові капіталовкладення, а отже, відкриває широкі можливості для розвитку малого та середнього бізнесу.

Таблиця 1

Переваги та недоліки, перешкоди та заходи активізації розвитку лізингу в Україні

Переваги	Недоліки
1. Розширення виробництва без суттєвих одночасних витрат та можливість здійснення періодичного оновлення морально застарілого обладнання. 2. Вивільнення власного капіталу для фінансування виробничих потреб. 3. Пом'якшення проблеми обмеженості ліквідних коштів, оскільки витрати на придбання обладнання рівномірно розподіляються протягом всього строку дії договору лізингу. 4. Спрощення планування фінансових витрат за рахунок фіксованого графіку виплат. 5. Лізингові платежі, як правило, починаються після доставки, налагодження та введення в експлуатацію обладнання, що дозволяє лізингоодержувачу здійснювати оплату за рахунок коштів, одержаних від реалізації продукції, виробленої на цьому обладнанні.	1. Орендар не виграє на підвищенні залишкової вартості устаткування (зокрема через інфляцію). 2. Якщо це фінансовий лізинг, а науково-технічний прогрес робить виріб застарілим, проте орендні платежі не припиняються до кінця контракту. 3. Складність організації. 4. Вартість лізингу більше позики, але не можна забувати, що ризик застарілого устаткування лягає на орендодавця, а тому він бере велику комісію для компенсації.
Перешкоди	Заходи активізації
1. Обмежений доступ вітчизняних лізингових компаній до дешевих фінансових ресурсів, результатом чого є висока вартість лізингових послуг. 2. Оподаткування комісій та процентів за договорами лізингу податком на додану вартість. 3. Дискримінаційні положення відносно національного виробника: обладнання, яке іноземний виробник може постачати українському споживачу на пряму, український виробник зобов'язаний надавати тільки через посередника. 4. Обмеженість доступу до лізингового ринку підприємств - виробників об'єктів лізингу. 5. Неефективні ставки амортизаційних відрахувань по предметах лізингу. 6. Неузгодженість вітчизняного законодавства із міжнародними нормами законодавства з питань лізингу. 7. Неузгодженість нормативно-правової бази функціонування ринку лізингу. 8. Складність механізмів переходу права власності за договорами лізингу. 9. Відсутність державних програм стимулювання використання лізингу, як джерела оновлення основних фондів.	1. Зниження вартості кредитних ресурсів до рівня, який би не перевищував 20% річних, для забезпечення ефективності лізингових операцій. 2. Зниження вартості нотаріальних послуг з оформлення договорів лізингу з метою послаблення фінансового навантаження на учасників лізингової угоди. 3. Надання податкових пільг щодо операцій з міжнародного лізингу для ввезення на територію України високотехнологічного устаткування. 4. Створення лізингових центрів, які б спеціалізувалися на обслуговуванні малих підприємств. 5. Організація при обласних лізингових центрах відділів з формування бази даних про попит та пропозицію на обладнання й устаткування. 6. Розроблення державної програми підтримки лізингу, яка б передбачала залучення банківського сектору до розвитку лізингових послуг. 7. Реформування податкового законодавства в частині стимулювання лізингових операцій.

Джерело: сформовано авторами на основі узагальнення даних [1-5].

Отже, для України, яка гостро відчуває потребу в оновленні основних засобів в усіх галузях економіки, необхідність розвитку ринку лізингових послуг є особливо актуальною. Для швидкого розвитку лізингового бізнесу слід розробити та здійснити систему організаційно-економічних заходів щодо

стимулювання та державної підтримки лізингу в Україні. Лише в цьому випадку можливе швидке зростання такого дуже потрібного виду бізнесу, за допомогою якого досягається подвійна мета: розширюються ринки збуту продукції, реанімується діяльність виробників засобів виробництва, а господарюючі суб'єкти ринку, у тому числі нові підприємницькі структури, отримають можливість розвивати свою виробничу базу. Активне застосування лізингу може стати потужним імпульсом технічного розвитку та сприяти структурній перебудові економіки.

Література:

1. Воловець Я.В. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання / Я.В. Воловець – Київ: Алерта, 2015. - 199 с.
2. Закирова О. В. Финансирование через механизм лизинга: за и против / О. В. Закирова. // Economic analysis: theory and practice. – 2015. – №12. – С. 30-37.
3. Про фінансовий лізинг [Електронний ресурс] / Закон України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80>.
4. Нетудихата К.Л. Аналіз динаміки розвитку лізингу в Україні / К.Л. Нетудихата // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2015. – №12. – С. 210–214.
5. Нуртдинов И.И. Лизинг как инструмент развития бизнеса в современных условиях / И.И. Нуртдинов // Финансовая аналитика: проблемы и решения. 2012. - № 11. - С. 41-46.
6. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання / П. Я. Попович. – Тернопіль: Економічна думка, 2012. – 416 с.

ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

Суслов С.О.

аспірант кафедри економіки та моделювання ринкових відносин
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна

Забезпечення конкурентоспроможності підприємств України вимагає формування інноваційної політики з урахуванням сучасних тенденцій розвитку в інноваційній сфері. Використання і комерціалізація результатів наукових досліджень є необхідною умовою випуску на ринок нових товарів і послуг. При цьому побудова дієвої системи фінансового забезпечення інноваційного розвитку підприємств відіграє важливу роль в контексті своєчасності реалізації інноваційних проєктів, формування конкурентних переваг та посилення ефективності функціонування підприємств у стратегічній перспективі.

Сучасний стан та проблеми інноваційного розвитку України на мікрорівні, питання інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку висвітлені у працях таких учених-економістів як Л. Антонюка, Ю. Бажала, В. Гейця, В. Гусєва, С. Єрохіна, С. Ілляшенка, М. Крупка, О. Лапко, А. Махмудова, Л. Федулової та ін. Разом з тим питання фінансового забезпечення інноваційного розвитку потребують поглибленого вивчення, тому метою роботи є аналіз інноваційної активності вітчизняних підприємств та інструментів державної фінансової підтримки інноваційного розвитку в розвинених країнах, що і є метою роботи.